Súd:	Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka:	RK-3C/76/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu:	5922202094
Dátum vydania rozhodnutia:	08. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Renáta Krajčiová
ECLI:	ECLI:SK:OSLM:2023:5922202094.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou JUDr. Renátou Krajčiovou v spore žalobcov: v 1.rade A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/X, D., v 2.rade E. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/X, D., v 3.rade F. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/X, D., v 4.rade H. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. E. K. XX/X, D., v 5.rade E. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. C. XXXX/X, D. - D., všetci žalobcovia právne zast.: slc partners s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom: Hviezdoslavovo nám. 16, 811 02 Bratislava, IČO: 47246634, proti žalovaným: v 1.rade Wüstenrot poisťovňa, a.s., so sídlom Digital Park I, Einsteinova 21, 851 01 Bratislava, IČO: 31383408, právne zast.: SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Štefánikova 8, 811 05 Bratislava, IČO: 36853186, v 2.rade N. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXXX/X, D., o zaplatenie nemajetkovej ujmy 60.000,- eur s príslušenstvom, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný v 1.rade a žalovaný 2.rade s ú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi v 1.rade sumu vo výške 16.000,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 16.000,- eur odo dňa 23.12.2022 do zaplatenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti výroku tohto rozsudku.

II. Žalovaný v 1.rade a žalovaný 2.rade s ú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi v 2.rade sumu vo výške 9.000,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 9.000,- eur odo dňa 23.12.2022 do zaplatenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti výroku tohto rozsudku.

III. Žalovaný v 1.rade a žalovaný 2.rade s ú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni v 3.rade sumu vo výške 8.000,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 8.000,- eur odo dňa 23.12.2022 do zaplatenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti výroku tohto rozsudku.

IV. Žalovaný v 1.rade a žalovaný 2.rade s ú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni v 4.rade sumu vo výške 9.000,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 9.000,- eur odo dňa 23.12.2022 do zaplatenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti výroku tohto rozsudku.

V. Žalovaný v 1.rade a žalovaný 2.rade s ú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni v 5.rade sumu vo výške 8.000,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 8.000,- eur odo dňa 23.12.2022 do zaplatenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti výroku tohto rozsudku.

VI. V ostatnej časti súd žalobu z a m i e t a .

VII. Súd p r i z n á v a žalobcom v 1. až 5. rade voči žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, ktorú sú žalovaní v 1. a 2. rade p o v i n n í zaplatiť žalobcom v 1. až 5. rade spoločne a nerozdielne. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku rozhodnutím vydaným súdnym úradníkom.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 27.12.2022 domáhali, aby súd zaviazal žalovaných v 1. rade a 2. rade povinnosťou najneskôr do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku zaplatiť žalobcovi v 1. rade sumu vo výške 20.000,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 20.000,- eur odo dňa podania žaloby do zaplatenia, žalobcovi v 2. rade sumu vo výške 10.000,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10.000,- eur odo dňa podania žaloby do zaplatenia, žalobcovi v 3. rade sumu vo výške 10.000,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10.000,- eur odo dňa podania žaloby do zaplatenia, žalobcovi v 4. rade sumu vo výške 10.000,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10.000,- eur odo dňa podania žaloby do zaplatenia, žalobcovi v 5. rade sumu vo výške 10.000,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10.000,- eur odo dňa podania žaloby do zaplatenia. Žalobcovia podanú žalobu odôvodnili tým, že dňa 17.12.2021 spôsobil žalovaný v 2.rade ako vodič motorového vozidla FORD MONDEO, evidenčné číslo: D. dopravnú nehodu, pri ktorej došlo k usmrteniu A. B., trvalý pobyt: C. XXXX/X, XXX XX D., dátum narodenia: XX.XX.XXXX. Ako žalovaný v 1.rade je označená obchodná spoločnosť Wüstenrot poisťovňa, a.s., so sídlom Digital Park I, Einsteinova 21, 851 01 Bratislava, IČO: 31383408, nakoľko ku dňu nehody bolo vozidlo poistené v tejto poisťovni v zmysle zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v platnom znení. Žalovaný v 2.rade bol trestným rozkazom zo dňa 13.05.2022, právoplatným dňa 01.06.2022 uznaný za vinného za spáchanie trestného činu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) s poukazom na ustanovenie § 138 písm. h) zákona č. 300/2005 Trestný zákon. Žalovanému v 2. rade bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov s tým, že výkon trestu bol podmienečne odložený s probačným dohľadom. Skúšobná doba mu bola určená v trvaní 28 mesiacov. Usmrtená bola manželkou žalobcu v 1. rade a matkou žalobcov v 2. až 5. rade. Žalobcovia si boli so zosnulou veľmi blízki. Smrť manželky a matky silno zasiahla jej najbližších, nakoľko bola nečakaná, bezdôvodná a tragická. V rodine žalobcov zostalo po nej prázdne miesto, ktoré nie je možné ničím zaplniť. Jej smrť vážne zasiahla do súkromia všetkých žalobcov. Nárok žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch voči žalovaným vyplýva z európskej právnej úpravy poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla ako aj judikatúry Európskeho súdneho dvora. Ďalej poukázali na rozsudok Súdneho dvora zo dňa 24.10.2013 vo veci C-22/12. Na základe uvedeného tak bolo rozhodnuté, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode. Zároveň poukázali na rozsudok Súdneho dvora zo dňa 24.10.2013 vo veci C-277/12. Z uvedeného rozsudku vyplýva, že občianskoprávna zodpovednosť za škodu a občianskoprávna zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv, musia byť kryté z povinného zmluvného poistenia. Žalobcovia si uplatňujú voči žalovaným nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 60.000,- eur, t.j. žalobca v 1.rade si uplatňuje voči žalovaným nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 20.000,- eur a ostatní žalobcovia po 10.000,- eur. Pri stanovení výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch možno vychádzať z výšky plnenia z úrazového poistenia poskytnutého pozostalým podľa zákona 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení a taktiež ustálenej judikatúry Českej republiky a Slovenskej republiky.

2. Vyjadrenie žalovaného v 1.rade k žalobe. Žalovaný v 1.rade poprel všetky skutkové tvrdenia žalobcov, ktoré sa týkajú údajného vzniku peňažných nárokov, uplatnených v tomto konaní. Dňa 17.12.2021 došlo v Ružomberku k dopravnej nehode, ktorej účastníkmi boli žalovaný v 2.rade ako vodič motorového vozidla povinne zmluvne poisteného u žalovaného v 1.rade, a A. B. ako chodkyňa. Pri dopravnej nehode utrpela A. B. vážne zranenia, ktorým na mieste podľahla. Manžel zosnulej, žalobca v 1.rade a jej deti, žalobcovia v 2. až 5. rade, si v tomto konaní uplatňujú voči žalovanému v 1.rade ako poisťovateľovi z povinného zmluvného poistenia žalovaného v 2.rade nároky na náhradu nemajetkovej ujmy v celkovej sume 60.000,- eur. Žalovaný v 1.rade v tejto súvislosti namietal, že so žalobou mu neboli doručené rodné listy žalobcov v 2. až 5. rade, ani sobášny list preukazujúci manželstvo žalobcu v 1.rade so zosnulou A. B.. Z tohto dôvodu žalovaný v 1.rade nateraz nepovažuje príbuzenské vzťahy žalobcov so zosnulou A. B. za preukázané. Žalovaný v 1.rade zároveň uplatnené nároky v celom rozsahu odmietol a poukázal na nasledujúce relevantné skutočnosti: a) žalovaný v 1.rade nie je pasívne vecne legitimovaným subjektom, b) v prejednávanej veci nie sú splnené predpoklady na priznanie nárokov na náhradu nemajetkovej ujmy v žalovanej sume. Žalovaný v 1.rade nie je v danej veci pasívne vecne

legitimovaným subjektom. Povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla sa vzťahuje výlučne na škodu definovanú v § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v znení neskorších predpisov, t.j. poisťovateľ nehradí pozostalým po obeti dopravnej nehody peňažnú náhradu za zásah do ich práva na ochranu osobnosti (§ 13 ods. 2 OZ). Rozširujúca interpretácia a aplikácia § 4 ods. 2 písm. a) ZoPZP je neprípustná a nemožno ju aprobovať ani eurokonformným výkladom s poukazom na rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 24.10.2013 sp.zn. C – 22/12 (Katarína Hassová c/a Rastislav Petrík). Žalovaný v 1.rade zároveň rozporuje aj výšku uplatnených nárokov na náhradu nemajetkovej ujmy. Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, t.j. materiálnej satisfakcie, je vždy existencia závažnej ujmy. Za závažnú ujmu treba považovať ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky považuje za ujmu značnú. Pritom však nie sú rozhodujúce jej subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase, v tej istej situácii, prípadne spoločenskom postavení a pod., vnímala aj každá iná fyzická osoba, keď poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 29. júna 2011 sp.zn. 4 Cdo 232/2010. Podľa jeho názoru žalobcom nevznikla tak závažná ujma, ktorá by zakladala dôvodnosť nárokov na náhradu nemajetkovej ujmy v celkovej sume 60.000,- eur. Žalobcovia uvádzajú ako dôvod uplatnenia nárokov najmä zásah do rodinných väzieb a do ich súkromia. Argumentujú tým, že v ich rodine ostalo po A. B. prázdne miesto, ktoré nie je možné ničím zaplniť. Žalovaný v 1.rade za žiadnych okolností nepopiera, že strata blízkej osoby predstavuje silnú citovú ujmu v živote každého človeka. Pre vznik nároku na náhradu nemajetkovej ujmy sú však relevantné iné skutočnosti. V tomto smere sa posudzujú objektívne kritéria, napr. či sú žalobcovia osobami odkázanými na výživu a starostlivosť obete dopravnej nehody a v dôsledku smrti člena rodiny sa ocitli v stave materiálnej núdze. Náhrada nemajetkovej ujmy totiž nemôže slúžiť iba ako kompenzácia za smútok z prekonanej straty blízkeho človeka. %Žalovaný v 1.rade poukázal na nález Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 22.12. 2015 sp.zn. I. ÚS 2844/14. Žalobcovia v 2. až 5. rade sú plnoleté osoby - v čase dopravnej nehody mal žalobca v 2.rade 36 rokov, žalobkyňa v 3.rade 28 rokov, žalobkyňa v 4.rade 34 rokov a žalobkyňa v 5.rade 39 rokov, ktoré neboli odkázané na výživu a starostlivosť obete dopravnej nehody a v dôsledku smrti člena rodiny sa ani neocitli v stave materiálnej núdze, opak nebol preukázaný. Naviac možno dôvodne predpokladať, že žalobkyne v 4. a 5. rade nežili s A. B. v spoločnej domácnosti, čomu nasvedčujú ich rozdielne adresy trvalých pobytov, pričom ani pri žalobcoch v 2. a 3.rade nemožno vylúčiť, že napriek totožným adresám trvalého pobytu žili mimo spoločnej domácnosti A. B.. Rovnako nemožno pri žalobcoch v 2. až 5. rade vylúčiť, že majú vlastné rodiny, čo je zvýraznené najmä u žalobkyniach v 4. a 5. rade, vzhľadom na ich rozdielne priezviská. Z okolností prejednávanej veci sa javí, že v osobnej sfére žalobcov nedošlo k takému zásahu, ktorý by odôvodňoval priznanie nárokov na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 60.000,- eur. Uplatnená suma je neprimeraná aj s poukazom na rozhodnutia všeobecných súdov v obdobných veciach, na ktoré poukázal (rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 26.10.2022 sp.zn. 7Co/112/2022, rozsudok Krajského súde v Žiline zo dňa 13.01.2020 sp.zn. 8Co/39/2019, rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 12.04.2017 sp.zn. 25Co/214/2016, rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 27.11.2016 sp.zn. 23Co/337/2016, rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26.10.2017 sp.zn. 9Co/341/2015. Žalobcovia nepripojili k žalobe žiadne dôkazné prostriedky, z ktorých by bolo možné vyvodiť dôvodnosť uplatnených nárokov v žalovaných sumách. Nároky, ktorých sa žalobcovia domáhajú, nie sú dokonca bežne priznávané ani v konaniach, v ktorých je žalobcom maloleté dieťa, odkázané na výživu a starostlivosť obete dopravnej nehody. Na ilustráciu poukázal na niektoré z týchto rozhodnutí, a to rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 27.02.2017 sp.zn. 8Co/33/2016, rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 15.08.2012 sp.zn. 4Co/519/2011, rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 01.03.2018 sp.zn. 8Co/323/2017, rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 23.09.2014 sp.zn. 5Co/182/2013. Žalovaný v 1.rade tiež poukázal na to, že žalovaný v 2.rade bol trestne stíhaný pre trestný čin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) TZ. Zo skutočností prezentovaných žalobcami ani z trestného rozkazu pripojeného k žalobe nevyplýva úmysel žalovaného v 2.rade spôsobiť smrť A. B.. Zo samotnej hypotézy právnej normy naopak vyplýva, že z povahy daného trestného činu ide vždy o nedbanlivostný trestný čin. Preto žalovaný v 1.rade žiada, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol a priznal žalovanému v 1.rade voči žalobcom nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

3. Vyjadrenie žalovaného v 2.rade k žalobe. Žalovaný v 2.rade uviedol, že žalobca si uplatňuje nemajetkovú ujmu vyjadrenú v peniazoch voči pozostalým poškodenej v určitej výške. V súčte táto peniazmi vyjadriteľná ujma blízkych pozostalých predstavuje sumu 60.000,- eur, pričom túto výšku považuje za neprimerane vysokú, a ktorá nie je nijakým spôsobom zdokladovaná resp. nie je zrejmý

jej výpočet, resp. okolnosti, z ktorých je možné bez pochybností ustáliť konkrétnu sumu a preto túto výšku výslovne popiera. Čo sa týka jeho postavenia v tomto konaní, vyslovil pochybnosti v otázke, či je povinný hradiť nemajetkovú ujmu žalobcom. Škoda bola spôsobená prevádzkou vozidla, pričom toto bolo poistené pre prípad spôsobenia škody, tzv. PZP. Uvedený poistný produkt s určitosťou pokrýva aj spôsobenie škody s následkom smrti poškodeného. Z toho dôvodu výslovne poprel a nesúhlasil s tým, aby bol označovaný ako žalovaný v rade 2 a tým niesol ťarchu povinnosti nahradiť akúkoľvek škodu.

4. Replika žalobcov v 1. – 5. rade. V úvode vyjadrenia zo dňa 11.04.2023 žalovaný v 1.rade namietal, že žalobcovia nepreukázali príbuzenské vzťahy so zosnulou A. B., nakoľko neboli doručené rodné listy žalobcov v 2. až 5. rade a sobášny list preukazujúci manželstvo žalobcu v 1.rade so zosnulou A. B.. Z uvedeného dôvodu žalobcovia za účelom odstránenia pochybností žalovaného v 1.rade predložili v prílohe dôkazy preukazujúce príbuzenské vzťahy žalobcov so zosnulou. V ďalšej časti vyjadrenia žalovaný v 1.rade namietal absenciu svojej pasívnej vecnej legitimácie a absenciu predpokladov na priznanie nárokov na náhradu nemajetkovej ujmy v žalovanej sume. S uvedenou argumentáciou žalovaného nemožno súhlasiť z nasledovných dôvodov. Nedostatok pasívnej vecnej legitimácie žalovaný v 1.rade odôvodňuje tým, že povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla sa údajne vzťahuje výlučne na škodu definovanú v ustanovení § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v znení neskorších predpisov, teda že žalovaný v 1.rade ako poisťovateľ nehradí pozostalým po obeti dopravnej nehody peňažnú náhradu za zásah do ich práva na ochranu osobnosti podľa ust. § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka a rozširujúca interpretácia a aplikácia ust. § 4ods. 2 ZoPZP je neprípustná. V rozpore s uvedeným argumentom žalovaného v 1. rade je súdna prax najvyšších súdnych autorít. Je potrebné uviesť, že k extenzívnemu výkladu sa pripojil aj Najvyšší súd SR sa v rozsudku, sp.zn. 6MCdo/l/20l6 zo dňa 31.07.2017 a konštatoval, že medzi nároky kryté povinným zmluvným poistením spadá aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Obdobne túto otázku posúdil aj Ústavný SR, napr. nález III. US 666/2016 zo dňa 11.10.2016. Žalovaný pri svojej argumentácii poukázal na rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 24.10.2013 sp.zn. C-22/12, podľa ktorého údajne rozširujúcu interpretáciu nemožno aprobovať ani eurokonformným výkladom. Tento názor žalovaného v 1.rade však neobstojí. Žalobcovia poukázali na rozsudok Súdneho dvora EU vo veci sp.zn. C-22/12. Z citovaného rozhodnutia Súdneho dvora EU tak podľa názoru žalobcov jednoznačne vyplýva, že povinné zmluvné poistenie sa má vzťahovať aj na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí za predpokladu, že je preukázaná zodpovednosť poisteného za škodu a uplatnenie nemajetkovej ujmy umožňuje vnútroštátne právo. V ustanovení § 4 ods. 2 ZoPZP sú upravené nároky poškodených, ktoré boli spôsobené v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla. Je pravdou, že medzi týmito nárokmi nie je uvedený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy pre pozostalé osoby, avšak ako poukázal Súdny dvor EÚ vo svojom rozhodnutí, aj takáto forma náhrady škody má byť krytá povinným zmluvným poistením, pričom tento záver nemôže spochybniť ani okolnosť, že ustanovenia upravujúce nemajetkovú ujmu patria do tej časti Občianskeho zákonníka, ktorá sa týka zásahov do ochrany osobnosti a ktorá je nezávislá od časti týkajúcej sa zodpovednosti za škodu v pravom zmysle slova. Na základe uvedeného potom vyplýva nesporný záver, že pre posúdenie okolnosti, či sa povinné zmluvné poistenie vzťahuje aj na náhradu nemajetkovej ujmy, je podstatné, či vnútroštátne právo umožňuje priznať náhradu nemajetkovej ujmy pre pozostalé osoby bez ohľadu na to, či toto právo je upravene v ustanoveniach týkajúcich sa náhrady škody alebo v inej časti Občianskeho zákonníka. Keďže vnútroštátne právo Slovenskej republiky umožňuje s poukazom na ustanovenie § 11 a 13 Občianskeho zákonníka priznať aj náhradu nemajetkovej ujmy pozostalým osobám, za eurokonformný výklad, prihliadajúc pritom na zmysel a cieľ smerníc Rady týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za prevádzku motorových vozidiel, možno považovať taký výklad pojmov náhrada škody, resp. škoda na zdraví, ktorý v sebe zahŕňa aj náhradu nemajetkovej ujmy. Nakoniec aj poistený uzatvára zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel s legitímnym očakávaním, že v prípade, ak prevádzkou motorového vozidla vznikne akákoľvek škoda v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla, tak túto na základe poistnej zmluvy uhrádza poisťovňa. Podľa názoru žalobcov výklad, ktorý by pripúšťal, že z povinného zmluvného poistenia bude uhradená iba škoda na majetku, prípadne škoda na zdraví, ktorá je v porovnaní s náhradou nemajetkovej ujmy v podstatne nižšom rozsahu, by bol v rozpore s cieľom citovaných smerníc, a to aj z dôvodu, že vymáhanie nemajetkovej ujmy by sa pre poškodených stalo oveľa ťažším. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, ako aj citované smernice je zrejmé, že povinné zmluvné poistenie za škodu spôsobenú prevádzku motorových vozidiel sa vzťahuje aj na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá je upravená vo vnútroštátnom práve, i keď nie je obsiahnutá p v ZoPZP. Z tohto dôvodu teda poškodený, ktorým je v zmysle článku 1 bodu 2 Smernice Rady (72/166/

EHS) akákoľvek osoba oprávnená na náhradu, pokiaľ ide o akúkoľvek škodu spôsobenú motorovými vozidlami, sa v zmysle ustanovenia § 15 ods. 1 ZoPZP môže domáhať uplatnenia nároku priamo voči poisťovateľovi, z čoho možno vyvodiť, že pasívna vecná legitimácia žalovaného v 1.rade je daná aj v predmetnom súdnom konaní. Žalovaný v 1.rade ďalej namieta, že žalobcovia nepreukázali tak závažnú ujmu, ktorá by zakladala dôvodnosť nárokov na náhradu nemajetkovej ujmy v celkovej sume 60.000,- eur. Žalovaný v 1.rade na jednej strane uvádza, že za žiadnych okolností nepopiera, že strata blízkej osoby predstavuje silnú citovanú ujmu v živote každého človeka, vzápätí však popiera, že takáto ujma zakladá nárok na náhradu nemajetkovej ujmy žalobcov, ktorú podmieňuje v podobe materiálnej núdze pozostalých. Žalobca v 1.rade bol manželom zosnulej A. B., pričom manželstvo uzavreli dňa 04.09.1982 a trvalo takmer 40 rokov až do smrti zosnulej. Po svadbe bývali u rodičov zosnulej a po troch mesiacoch od svadby sa im narodila prvorodená dcéra E.. Následne sa presťahovali do spoločného bytu, kde sa im po dvoch rokoch narodil syn E. a preto sa sťahovali do väčšieho trojizbového bytu na Klačne, kde spoločne žili až do smrti zosnulej. Po ďalších 2 rokoch sa im narodila dcéra H. a posledná sa narodila dcéra F.. Spolu vytvorili harmonické rodinné prostredie, kde vyrástli ich spoločné deti, a žalobca v 2.rade s nimi žil v spoločnej domácnosti až do smrti zosnulej. V roku 1999 si kúpili záhradku s chatkou, kde spolu trávili veľa času. Plánovali spoločný dôchodok stráviť na záhradke a cestovaním spoločne s deťmi a vnúčatami. Všetky dovolenky boli vždy spolu, či už to bolo na podnikových chatách a neskôr aj v zahraničí pri mori. Prakticky celý život prežil žalobca v 1.rade so zosnulou. Každý deň okrem času, keď bola v pôrodnici, strávili spolu a plánovali osláviť 40. výročie svadby. Zosnulá sa vždy o domácnosť starala príkladne, vždy bolo navarené a upratané, pričom voľný čas trávili spolu so svojimi deťmi a vnúčatami. Zosnulá spolu so žalobcom v 1.rade mali pevné a stabilné manželstvo a tvorili so zosnulou a žalobcami v 2. až 5. rade plne fungujúcu rodinu s dobre vyvinutými sociálnymi a citovými väzbami. Ako rodina udržiavali spolu intenzívny a pravidelný kontakt, a to aj potom, keď žalobcovia v 3. až 5. rade postupne opustili spoločnú domácnosť. Ako rodina sa pravidelne stretávali a zosnulá sa s radosťou starala aj svoje vnúčatá a pomáhala pri ich výchove. Žalobcovia považujú argumentáciu žalovaného v 1.rade prinajmenšom za účelovú, ktorej jediným motívom je vyhnúť sa povinnosti uhradiť oprávnený a dôvodný nárok. V tomto smere neboli zo strany žalovaného v 1. rade produkované žiadne dôkazy, ktoré by tvrdenia žalobcov spochybňovali. Nepochybne smrť blízkej osoby manželky, matky a starej matky je pre pozostalých veľmi traumatizujúca udalosť. V okamihu, keď žalovaný v 2.rade svojim neoprávneným konaním spôsobil smrť blízkej osoby, došlo k zásahu do jednej z najdôležitejších hodnôt spoločnosti. Medzi blízkymi osobami existujú vzájomné sociálne, morálne, kultúrne a citové väzby vytvorene v rámci ich súkromného a rodinného života, preto ak dôjde k úmrtiu jednej z týchto fyzických osôb zavinením inej osoby, považuje sa takéto konanie za neoprávnený zásah do práva na súkromie ostatných osôb tvoriacich spoločenstvo. Právo na súkromie totiž zahŕňa aj právo fyzickej osoby vytvoriť a udržiavať vzťahy s inými osobami najmä v citovej oblasti tak, aby fyzická osoba mohla rozvíjať a napĺňať vlastnú osobnosť. V prípadoch, keď došlo k neoprávnenému zásahu do súkromia žalobcov a chráneného ust. § 11 Občianskeho zákonníka, ktorého súčasťou je aj rodinný život, je z objektívneho hľadiska strata jedného z členov spoločenstva nenapraviteľnou ujmu, ktorá stíha jeho zostávajúcich členov. Vzhľadom na neodstrániteľnú ujmu morálna satisfakcia nie je postačujúca a preto majú žalobcovia ako pozostalí právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Žalovaný prezentoval vo svojom vyjadrení množstvo súdnych rozhodnutí, v rámci ktorých bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy, pričom uvádza, že uplatnená suma v tomto konaní je neprimeraná. Náhrada nemajetkovej ujmy má svoju osobitnú úpravu v ust. § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Uvedené ustanovenie žiadne limity neupravuje a súd musí stanoviť výšku pri zohľadnení kritérií vyplývajúcich z ust. § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka a osobitných okolností prípadu. Súd nemôže vychádzať pri stanovení sumy nemajetkovej ujmy len zo samotného porovnania prisúdenej nemajetkovej ujmy v iných konaniach (skutkovo a právne podobných veciach), pretože výlučne takýto prístup by nemohol vystihnúť individuálnu osobnosť každého zo žalobcov. Pri rozhodovaní musí zohľadniť viaceré kritéria formulované zákonom a súdnou praxou s ohľadom na osobitosti prejednávanej veci, ako aj osobnosti každého zo žalobcov. Vychádzajúc z okolností predmetného konania vyplýva, že úmrtím A. B. v dôsledku dopravnej nehody došlo k pretrhnutiu úzkych a rodinných väzieb žalobcov, čo predstavuje zásah do ich práva na súkromný život a rodinný život, a teda neoprávnený zásah do týchto väzieb možno hodnotiť ako zásah výraznej intenzity, Žalobcovia majú za to, že výška uplatneného nároku je primeraná a v konečnom dôsledku ani táto náhrada nie je spôsobilá napraviť ujmu, ktorá žalobcom vznikla.

5. Súd sa v rámci vykonaného dokazovania oboznámil aj s obsahom listín založených v spise, a to najmä: rozhodnutie uverejnené v Úradnom vestníku EÚ C 367/5 č. zo dňa 14.12.2013, rozhodnutie - rozsudok Súdneho dvora EÚ (druhá komora) zo dňa 24.10.2013 vo veci C-277/12, trestný rozkaz

okresného súdu Ružomberok č.k. 8T/31/2022-226 zo dňa 13.05.2022 vrátane pripojenej doložky právoplatnosti a vykonateľnosti, sobášny list žalobcu v 1.rade ku skutočnosti uzavretia manželstva so zosnulou, rodné listy žalobcov v 2. – 5. rade, t.j. detí zosnulej. Súd vykonal dokazovanie výsluchmi žalobcov v 1. až 5. rade.

6. Na základe takto vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový a právny stav:

Podľa § 13 ods. 1,2,3 Občianskeho zákonníka:
(1) Fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.
(2) Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.
(3) Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

7. Predmetom tohto sporu je uplatnený nárok žalobcov v 1. až 5. rade voči žalovaným v 1. a 2. rade na náhradu nemajetkovej ujmy v súvislosti s tvrdeným neoprávneným zásahom do ich práva na ochranu osobnosti, konkrétne práva na súkromie a rodinný život žalobcov v 1. – 5. rade v nadväznosti na skutočnosť usmrtenia ich manželky, resp. matky A. B. pri dopravnej nehode, ktorá bola spôsobená žalovaným v 2.rade ako vodičom motorového vozidla Ford Mondeo EVČ: D.. Finančné zadosťučinenie, teda náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch, ako vyplýva z petitu, je uplatňovaná žalobcom v 1.rade v sume 20.000 eur a jednotlivými žalobcami v 2. – 5. rade, v sume 10.000 eur každým, voči žalovaným v 1. a 2. rade, ktoré sumy sú im žalovaní v 1. a 2. rade povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne. Ďalej je uplatnený aj nárok na príslušenstvo, a to úrok z omeškania vo výške 5% ročne z uvedenej sumy odo dňa podania žaloby, t.j. odo dňa 23.12.2022 do zaplatenia.

8. Žalobcovia v 1. až 5. rade v žalobe poukázali na svoje vzťahy s neb. manželkou a matkou, to zn. že boli si veľmi blízki, jej smrť ich silno zasiahla, nakoľko bola nečakaná, bezdôvodná a tragická, v rodine zostalo po nej prázdne miesto, ktoré nie je možné ničím zaplniť a jej smrť vážne zasiahla do ich súkromia. Ide o pomerne všeobecné vyjadrenie k otázke vzájomného vzťahu, až na výzvu súdu žalobcovia v 1. až 5. rade vo svojom písomnom podaní – replike bližšie špecifikovali konkrétne vzťahy jednotlivých žalobcov v 1. až 5. rade a zomrelej manželky, resp. matky, kvalitu týchto vzťahov, a to na základe určitých objektívnych skutočností. Konkrétne bolo uvedené, že žalobca v 1.rade bol manželom zosnulej A. B., bol uvedený dátum uzavretia manželstva, trvanie manželstva, zároveň boli uvádzané skutkové okolnosti po svadbe - kde bývali, ako sa im postupne narodili ich 4 deti s tým, že bolo uvedené, že manželia spolu vytvorili harmonické rodinné prostredie, kde vyrástli ich spoločné deti s tým, že žalobca v 2.rade žil v spoločnej domácnosti s nimi až do smrti zosnulej. Ďalej uviedli, že v roku 1999 si kúpili záhradku s chatkou, kde trávili veľa času spoločne, plánovali spoločný dôchodok stráviť na záhradke, cestovaním, spolu s deťmi a vnúčatami. Všetky dovolenky boli vždy spolu, či už to bolo na podnikových chatách, neskôr v zahraničí pri mori, prakticky celý život prežil žalobca v 1.rade so zosnulou, každý deň okrem času, keď bola v pôrodnici, strávili spolu a plánovali osláviť 40. výročie svadby. Ďalej čo sa týka ostatných žalobcov, zosnulá sa starala o domácnosť príkladne, vždy bolo navarené, upratané, voľný čas trávili spolu s deťmi a vnúčatami. Manželstvo bolo pevné a stabilné, bola vytvorená plne fungujúca rodina s dobre vyvinutými sociálnymi a citovými väzbami, ako rodina udržiavali spolu intenzívny a pravidelný kontakt a to aj potom, keď žalobcovia v 3. – 5. rade postupne opustili spoločnú domácnosť. Ako rodina sa pravidelne stretávali a zosnulá sa s radosťou starala o svoje vnúčatá a pomáhala pri ich výchove. Nepochybne smrť manželky, matky, starej matky je pre pozostalých traumatizujúca udalosť. V okamihu, keď žalovaný spôsobil jej smrť, došlo k zásahu do jednej z najdôležitejších hodnôt spoločnosti. Strata jedného z členov spoločenstva je nenapraviteľnou ujmou a v takom prípade neodstrániteľnej ujmy morálna satisfakcia nepostačuje.

9. Čo sa týka trestnej zodpovednosti, bolo rozhodnuté tunajším súdom v trestnom konaní - bol vydaný trestný rozkaz dňa 13.05.2022 pod č.k. 8T/31/2022-223, kde bol uznaný žalovaný v 2.rade za vinného na tam uvedenom skutkovom základe (predmetná dopravná nehoda), že inému z nedbanlivosti spôsobil smrť a taký čin spáchal závažnejším spôsobom konania porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona a tým spáchal prečin usmrtenia podľa § 149 ods.1,2 písm. a) Trestného zákona

s poukazom na ustanovenie § 138 písm. h) Trestného zákona a bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov, výkon ktorého bol podmienečne odložený a zároveň bol mu uložený probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe, skúšobná doba probačného dohľadu 28 mesiacov. Tento trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňom 01.06.2022 a vykonateľnosť 01.06.2022. Táto skutočnosť je preukázaná a je aj nesporná v tomto spore.

10. Žalovaný v 2.rade mal predmetné motorové vozidlo poistené u žalovaného v 1.rade v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v znení neskorších predpisov. Táto skutková okolnosť je nesporná v konaní, nebola nikým namietaná.

11. Príbuzenský vzťah žalobcov v 1. až 5. rade vo vzťahu k osobe usmrtenej pri dopravnej nehode bol preukázaný na základe predložených listín, a to sobášneho listu žalobcu v 1.rade a jeho zomrelej manželky A. B. a rodných listov žalobcov v 2. – 4. rade, A. B. bola manželkou žalobcu v 1.rade a matkou žalobcov v 2. – 5. rade.

12. Čo sa týka právneho posúdenia, súd konštatuje k otázke pasívnej vecnej legitimácie v tomto spore, ktorej nedostatok bol namietaný zo strany žalovaných v 1. a 2. rade, že tieto námietky nie sú dôvodné. Je daná nepochybne pasívna vecná legitimácia v spore. Žalovaný v 2.rade ako vodič predmetného motorového vozidla dopustil sa skutku popísaného v uvedenom trestnom rozkaze, za čo bol aj právoplatne odsúdený a tým spôsobil neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti s následkom usmrtenia manželky žalobcu v 1. rade a matky žalobcov v 2. až 5. rade, t.j. do ich práva na súkromný a rodinný život, keď právna úprava ochrany osobnosti je obsiahnutá v ustanovení § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. K pasívnej vecnej legitimácii ohľadom žalovaného v 1.rade – poisťovateľa súd je toho názoru, že je taktiež daná. V zmysle ustanovenia § 4 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je pravdou, že nie je náhrada nemajetkovej ujmy výslovne zahrnutá v rámci upraveného rozsahu zodpovednosti, avšak ako vyplýva z priložených judikátov, z rozhodnutí Súdneho dvora EÚ, konkrétne prípad C 367/5 žalobkyňa B. N. a žalovaný D. G., O. N., kde bola predložená prejudiciálna otázka Krajským súdom v Prešove, tak Súdny dvor EÚ rozhodol, kde zaoberal sa otázkou výkladu smerníc a výsledok je taký, že výrok rozsudku Článok 3 ods. 1 smernice Rady 72/166/EHS z 24.04.1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, článok 1 ods. 1 a 2 druhej smernice Rady 84/5/EHS z 30.12.1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, tam došlo aj k zmene, a článok 1 prvý odsek tretej smernice Rady 90/232/EHS zo 14.05.1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. V tejto súvislosti súd má za to, že právna úprava SR takúto úpravu zodpovednosti poisteného, teda žalovaného v 2.rade za škodu upravuje, je to obsiahnuté v Občianskom zákonníku v ustanoveniach § 11 a nasl. - ochrana osobnosti, kde fyzická osoba má právo podľa ustanovenia § 11 na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy, čiže tu možno zaradiť aj právo na súkromný a rodinný život. Súd je toho názoru, že sú splnené základné predpoklady zodpovednosti žalovaných v 1. a 2. rade za vznik nemajetkovej ujmy, to zn. neoprávnený zásah do práva žalobcov v 1. až 5. rade na súkromný a rodinný život, vznik nemajetkovej ujmy a príčinná súvislosť medzi nimi. Každá fyzická osoba má právo najmä sa domáhať v zmysle ustanovenia § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu osobnosti, aby sa odstránili následky neoprávnených zásahov a aby bolo dané primerané zadosťučinenie a v zmysle ods.2 pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značenej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Súd konštatuje, že nie je namieste v tomto prípade uvažovať o upustení od neoprávnených zásahov, resp. odstránení ich následkov, nakoľko jednalo sa o udalosť jednorazovú – usmrtenie osoby pri dopravnej nehode, následok nie je možné odstrániť a preto morálna satisfakcia, ospravedlnenie by určite nepostačovalo, tak podľa ods. 2 je tu zakotvené právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, čiže primerané finančné zadosťučinenie, nakoľko sa jedná o neoprávnený zásah

do práva žalobcov v 1. až 5. rade na ich súkromný a rodinný život so závažným následkom. Súd má za to, že už je dostatočne judikované súdmi SR, že pod pojem škoda, ktorú možno uplatňovať voči poisťovateľovi v zmysle zákona č. 281/2001 Z.z., v takomto prípade sa zahrňuje v takýchto prípadoch aj náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch.

13. Pokiaľ ešte boli dané námietky zo strany žalovaného v 1.rade, tento namietal výšku uplatnených nárokov na náhradu nemajetkovej ujmy, keď poukázal na rozhodnutia súdov a z nich vyplývajúce jednotlivé kritériá, ktoré je potrebné zohľadňovať pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch s tým, že výška tejto náhrady by mala byť primeraná vzniknutej ujme, pričom prioritným kritériom je kvalita, resp. intenzita vzťahu medzi žalobcami v 1. až 5. rade a ich zomrelou manželkou a matkou, kde treba zohľadniť aj vek zomrelého a pozostalých. Jednotlivé vzťahy však treba popisovať takým spôsobom, aby na základe objektívnych skutočností vyplynula kvalita toho vzťahu, čiže nestačí len uvádzať hodnotiace úsudky, resp. pocity zo strany žalobcov v 1. až 5. rade, napr. že mali dobrý vzťah, ale to musí vyplynúť z konkrétnych objektívnych skutočností, t.j. ako sa vzťah prejavoval navonok, t.j. či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase (v tej istej situácii, prípadne v spoločenskom postavení a pod.) vnímala aj každá iná fyzická osoba (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 4Cdo/232/2010) na účely rozhodnutia súdu o výške náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch uplatnenej jednotlivými žalobcami v 1. až 5. rade. Súd zohľadňuje objektívne kritériá, či žili títo príbuzní spolu so zomrelou v spoločnej domácnosti, stav existenčnej závislosti, odkázanosť na výživu či starostlivosť obete a či následkom smrti sa dostali do stavu materiálnej núdze, resp. či už mali vlastné rodiny, či sa spolu stretávali a ako často sa spolu stretávali, pri akých príležitostiach, čo všetko spolu riešili, ako sa vyrovnávali s jej smrťou, ktoré kritéria vyplývajú z rozsiahlej judikatúry súdov SR. Táto otázka výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch bola medzi stranami sporná, namietali ju obaja žalovaní. Aj žalovaný v 2. rade namietal túto výšku, keď uvádzal, že ju považuje za neprimerane vysokú a nijakým spôsobom zdokladovanú, nie je zrejmý jej výpočet, resp. okolnosti, z ktorých je možné bez pochybností ustáliť konkrétnu sumu. K týmto skutočnostiam boli vykonané dôkazy - výsluchy jednotlivých žalobcov v 1. a ž 5. rade.

14. Náhla a tragická smrť zomrelej manželky a matky spôsobila traumu pre všetkých žalobcov. V rámci súkromného a rodinného života žalobcov jednoznačne boli vytvorené silné sociálne a citové väzby, ich rodina riadne fungovala, tieto väzby sa náhle pretrhli. Túto stratu spracúvajú žalobcovia v 1. až 5. rade postupne každý svojim tempom, svojim spôsobom vzhľadom na ich rôzne osobnostné charakteristiky. Možno však uzavrieť, že došlo k vážnemu zásahu do ich práva na súkromný a rodinný život a vzniku nemajetkovej ujmy, ktorú vzhľadom na závažnosť zásahu nemožno napraviť inou formou ako primeraným finančným zadosťučinením. Pri rozhodovaní o jeho výške súd vychádzal z príslušných zákonných ustanovení a ustálenej súdnej praxe, keď skúmal osobitosti vzniknutej ujmy o každého žalobcu.

15. Uplatnený nárok žalobcu v 1. rade na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 20.000,- eur. Súd zistil z výsluchu žalobcu v 1. rade, že uzavrel manželstvo so zomrelou dňa 04.09.1982, t.j. ku dňu dopravnej nehody ich manželstvo trvalo cca 40 rokov, spoznal sa s manželkou, keď mal 18 rokov. Z manželstva sa im narodili 4 deti, ktoré spoločne vychovávali až do momentu, ako žalobkyne v 3. až 5. rade sa osamostatnili, založili si vlastné rodiny. Rodina sa aj naďalej stretávala, okrem iného aj na záhradnej chatke, navštevovali sa, chodili na spoločné dovolenky, napr. k moru, organizovali spoločné oslavy zomrelá pomáhala so starostlivosťou o vnúčatá. Ku dňu dopravnej nehody žili so zomrelou v spoločnej domácnosti spolu so žalobcom v 2. rade. Podľa vyjadrenia žalobcu v 1. rade manželka mu chýba, po jej smrti je to nanič, furt sa mu s ňou sníva, zle spáva, po smrti manželky sa deti pri ňom striedali, aby nebol sám, každý deň chodí na cintorín. Mali ešte v pláne veľa vecí – oslavy, dovolenky, svadbu dcéry. Teraz chodí len do roboty, na záhradu, domov a koniec. Všetko má na pleciach, variť, prať, upratovať. Súd má za to, že nepochybne žalobca v 1. rade trpí následkom náhlej a nečakanej straty svojej manželky psychickou bolesťou, ktorú mu bezprostredne po jej smrti pomáhali znášať deti, aj toho času sa stretávajú, avšak manželka mu stále chýba, sníva sa mu s ňou, zle spáva. Niet pochýb, že intenzita vzťahu žalobcu v 1. rade a jeho zomrelej manželky bola silná. Štyridsať rokov trvajúce manželstvo, ktoré vytvorilo zdravé rodinné prostredie pre výchovu detí, t.č. už plnoletých a v ktorom pretrvávali harmonické vzťahy medzi manželmi až do konca života manželky, ale aj v rámci celej rodiny, je toho dôkazom. Súd poznamenáva, že žalobca v 1. rade a jeho zomrelá manželka boli takmer v dôchodkovom veku, hoci ešte obaja ku dňu smrti manželky boli zamestnaní a na základe uvedeného možno predpokladať, že po nástupe na starobný dôchodok by sa venovali jeden druhému, ako aj celej rodine – deťom a vnúčatám, mali mnoho plánov na spoločný život, teraz však žalobca v 1. rade zostal sám, život bez manželky

charakterizoval, že je nanič, t.j. stratil do určitej miery pre neho zmysel. Súd podotýka, že medzi manželmi je vzájomná vyživovacia povinnosť v zmysle ustanovenia § 71 Zákona o rodine, hoci ku dňu smrti manželky, obaja boli zamestnaní, t.j. mali príjem, manželia do momentu smrti manželky žili v spoločnej domácnosti, uhrádzali spolu výdavky s tým spojené, vedenie domácnosti (spolu so synom – žalobcom v 3. rade) teraz zostalo v podstate na ňom, aj takto sa prejavil negatívny dopad smrti manželky na jeho život. Neoprávnený zásah do jeho práva na rodinný a súkromný život žalobcovi v 1. rade nepochybne spôsobil závažnú nemajetkovú ujmu. Súd má za to, že vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti táto ujma žalobcu v 1. rade je najvyššia spomedzi všetkých žalobcov. Súd vzhľadom na rozhodovaciu prax súdov v tejto (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26.10.2017 sp.zn. 9Co/341/2015, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 27.02.2019 sp.zn. 7Cdo/228/2018, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 27.09.2018 sp.zn. 6Cdo/219/2017, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.02.2019 sp.zn. 6Cdo/164/2018, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 13.06.2019 sp.zn. 3Cdo/78/2019) otázke vyčíslil primeranú výšku nemajetkovej ujmy v peniazoch pre žalobcu v 1. rade na sumu 16.000,- eur a v tejto výške žalobcovi nemajetkovú ujmu žalobcovi v 1. rade voči žalovaným v 1. a 2. rade priznal s tým, že žalovaní sú povinní uhradiť túto sumu žalobcovi v 1. rade spoločne a nerozdielne v zmysle § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka, aj spolu s úrokom s omeškania vo výške 5% ročne z uvedenej sumy odo dňa podania žaloby, t.j. odo dňa 23.12.2022 do zaplatenia, nakoľko tým že zo strany žalovaných v 1. a 2. rade nedošlo momentom vzniku nemajetkovej ujmy žalobcu v 1. rade k jej úhrade, dňom nasledujúcim sa dostali žalovaní v 1. a 2. rade do omeškania s plnením tohto svojho peňažného záväzku (solidárneho) voči žalobcovi v 1. rade. Súd podotýka, že deň podania žaloby je nepochybne dňom nasledujúcim po vzniku predmetnej nemajetkovej ujmy žalobcovi v 1. rade a pokiaľ žalobca v 1. rade uplatňoval úrok z omeškania počnúc dňom podania žaloby, t.j. neskôr ako mu patrí, súd jeho požiadavke vyhovel, avšak nemohol mu bez návrhu priznať viac, nakoľko je viazaný žalobným návrhom žalobcu v súlade s ustanovením § 216 ods. 1 CSP. Výška úroku z omeškania je v súlade s ustanovením § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.

16. Uplatnený nárok žalobcu v 2. rade na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10.000,- eur. Súd zistil z výsluchu žalobcu v 2. rade, že zomrelá bola jeho matka, ich vzťah bol dobrý, normálny ako s matkou, žil s ňou v spoločnej domácnosti až do jej smrti v s výnimkou dvoch rokov, keď bol mimo. Trávili ako rodina spoločne čas – keď sa kúpila záhrada, chodili tam pobývať. Keď sa dalo zavážal mamu do práce a z práce. Keď otec nebol doma, išiel s mamou na nákupy, robievali si každý deň ráno kávu spolu s mamou. Boli zvyknutí, že sú doma už len traja - on, mama, oco. Pomaly sa začal učiť variť, sledoval mamu a pomáhal jej pri varení. Bez mamy je prázdno, chýba, je to ťažko, keď človek odíde a ešte náhle. Súd má za to, že nepochybne aj žalobca v 2. rade trpí následkom náhlej a nečakanej straty svojej matky psychickou bolesťou, matka mu stále chýba, pociťuje prázdno. Súd má za to, že intenzita vzťahu žalobcu v 2. rade k zomrelej bola silná – žili prakticky spolu od narodenia žalobcu v 2. rade až do smrti jeho matky, s výnimkou 2 rokov, t.j. cca 34 rokov. A hoci žalobca v 2. rade nebol na matke závislý v otázke starostlivosti, resp. odkázaný na výživu z jej strany, v konaní bolo zistené, že trávili spoločný čas denne pri bežných činnostiach v rámci zabezpečenia potrieb domácnosti, ale aj v rámci relaxu, a to či už samostatne v rámci domácnosti (káva), ale aj spolu s ostatnými členmi rodiny (záhrada). Žalobca v 2. rade nie je ženatý, nemá partnerku, t.j. z uvedeného vyplýva, že jeho citová väzba s rodičmi bola jeho hlavnou sociálnou väzbou a rodinné spoločenstvo, ktoré všetci traja v rámci spoločnej domácnosti takto vytvárali sa pretrhlo a narušilo smrťou matky. Vyjadrenie žalobcu v 2. rade, že mama mu chýba, za tie roky si človek zvykne a je ťažko, keď človek odíde a ešte náhle, dostatočne preukazuje rozpoloženie, v akom sa žalobca v 2. rade ocitol po náhlej smrti matky, t.j. nepriaznivý vplyv smrti matky na neho. Prítomnosť matky doma bral ako prirodzenú a samozrejmú vec, bol na to zvyknutý a zrejme až po jej nečakanej smrti si uvedomil, aký je rozsah tejto straty pre neho a postupne sa s tým snaží vyrovnávať. Neoprávnený zásah do jeho práva na rodinný a súkromný život spôsobený pri uvedenej dopravnej nehode žalobcovi v 2. rade nepochybne spôsobil závažnú nemajetkovú ujmu. Súd má za to, že vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti táto ujma žalobcu v 2. rade je v porovnaní s ujmou vzniknutou žalobcovi v 1. rade (manžel) významne nižšia, nakoľko je iná kvalita vzťahu medzi matkou a dospelým dieťaťom, hoci žijúcim s ňou v spoločnej domácnosti ako medzi manželmi, avšak aj tak vysoká. Súd vzhľadom na rozhodovaciu prax súdov (príkladmi uvedené vyššie) v tejto otázke vyčíslil primeranú výšku nemajetkovej ujmy v peniazoch pre žalobcu v 2. rade na sumu 9.000,- eur a v tejto výške žalobcovi v 2. rade nemajetkovú ujmu voči žalovaným v 1. a 2. rade priznal s tým, že žalovaní sú povinní uhradiť túto sumu žalobcovi v 2. rade spoločne a nerozdielne v zmysle § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a to spolu s úrokom s omeškania vo výške 5% ročne z uvedenej sumy odo dňa podania žaloby, t.j. odo dňa 23.12.2022 do zaplatenia, nakoľko tým že zo strany žalovaných v 1. a 2.

rade nedošlo momentom vzniku nemajetkovej ujmy žalobcu v 2. rade k jej úhrade, dňom nasledujúcim sa dostali žalovaní v 1. a 2. rade do omeškania s plnením tohto svojho peňažného záväzku (solidárneho) voči žalobcovi v 2. rade. Súd podotýka, že deň podania žaloby je nepochybne dňom nasledujúcim po vzniku predmetnej nemajetkovej ujmy žalobcovi v 2. rade a pokiaľ žalobca v 2. rade uplatňoval úrok z omeškania počnúc dňom podania žaloby, t.j. neskôr ako mu patrí, súd jeho požiadavke vyhovel, avšak nemohol mu priznať viac v súlade s ustanovením § 216 ods. 1 CSP, nakoľko je viazaný žalobným návrhom žalobcu. Výška úroku z omeškania je v súlade s ustanovením § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.

17. Uplatnený nárok žalobkyne v 3. rade na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10.000,- eur. Súd zistil z výsluchu žalobkyne v 3. rade, že zomrelá bola jej matka, žalobkyňa v 3. rade bola najmladšia spomedzi súrodencov, vzťah s matkou bol veľmi dobrý, často sa navštevovali buď u rodičov alebo keď bývala v Žiline počas školy, chodili spolu na prechádzky, výlety, dovolenky, na záhradu, trávili spolu dosť času, telefonovali si. Žila s ňou v spoločnej domácnosti do veku 27 rokov, kedy ukončila štúdium na VŠ, zo spoločnej domácnosti odišla, nakoľko išla bývať do spoločného bývania s jej terajším manželom, manželstvo uzavreli v októbri 2022, t.j. až po smrti matky, zatiaľ nemá deti. Matka jej chýba, často na ňu myslí, často ju v rodine spomínajú, čas s ňou strávený podľa jej vyjadrenia nič nenahradí. Od pohrebu berie homeopatický liek na upokojenie, magnézium, ako aj čaje na upokojenie a na lepší spánok. Súd má za to, že nepochybne aj žalobkyňa v 3. rade trpí následkom náhlej a nečakanej straty svojej matky psychickou bolesťou, matka jej stále chýba, uvedomuje si hodnotu spoločne stráveného času, myslí na ňu, spomína na ňu, na spoločne strávené chvíle v rámci kruhu rodiny. Súd má za to, že aj intenzita vzťahu žalobkyne v 3. rade k zomrelej bola silná – žili prakticky spolu od narodenia žalobkyne v 3. rade až do siahnutia veku 27 rokov v spoločnej domácnosti, t.j. takmer celý život žalobkyne v 3. rade, kedy išla bývať so svojim priateľom, avšak aj naďalej boli s matkou v úzkom kontakte, trávili spoločný čas v rámci relaxu, a to na dovolenkách výletoch, na záhrade, komunikovali v bežných veciach. Žalobkyňa v 3. rade už počas života matky mala partnerský vzťah, t.j. z uvedeného vyplýva, že jej citová väzba so zomrelou matkou, hoci stále bola na veľmi dobrej úrovni, postupne naberala iný charakter, nakoľko žalobkyňa vytvorila životné spoločenstvo so svojim partnerom, s ktorým začala žiť v spoločnej domácnosti, išlo o vážny vzťah, ktorý prerástol do uzavretia manželstva. Tragickou udalosťou došlo u nej k pretrhnutiu existujúceho citového puta s matkou. Vyjadrenie žalobkyne v 3. rade, že mama jej chýba, často na ňu myslí, nič nenahradí spoločne strávené chvíle s ňou, spomína na odkaz, resp. hodnoty rodičov, t.j. aj matky, že rodina je základ, preukazuje prežívanie žalobkyne v 3. rade po náhlej smrti matky, jej veľkú stratu. Celá rodina prežíva túto stratu, ale aj každý jej člen ako jednotlivec. Neoprávnený zásah do jej práva na rodinný a súkromný život spôsobený pri uvedenej dopravnej nehode žalobkyni v 3. rade nepochybne spôsobil závažnú nemajetkovú ujmu. Súd má za to, že vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti táto ujma žalobkyne v 3. rade je v porovnaní s ujmou vzniknutou žalobcovi v 1. rade (manžel) významne nižšia, nakoľko ide o inú úroveň vzťahu medzi matkou a dospelým dieťaťom, ktoré už má svojho partnera ako medzi manželmi a v porovnaní so žalobcom v 2. rade (syn) tiež nižšia, nakoľko v čase smrti matky už žalobkyňa v 3. rade nežila s ňou v spoločnej domácnosti na rozdiel od žalobcu v 2. rade, žila so svojim partnerom, s ktorým neskôr uzavrela manželstvo. Súd vzhľadom na rozhodovaciu prax súdov v tejto otázke (príkladmo uvedené vyššie) vyčíslil primeranú výšku nemajetkovej ujmy v peniazoch pre žalobkyňu v 3. rade na sumu 8.000,- eur a v tejto výške žalobkyni v 3. rade nemajetkovú ujmu voči žalovaným v 1. a 2. rade priznal s tým, že žalovaní sú povinní uhradiť túto sumu žalobkyni v 3. rade spoločne a nerozdielne v zmysle § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a to spolu s úrokom s omeškania vo výške 5% ročne z uvedenej sumy odo dňa podania žaloby, t.j. odo dňa 23.12.2022 do zaplatenia, nakoľko tým že zo strany žalovaných v 1. a 2. rade nedošlo momentom vzniku nemajetkovej ujmy žalobkyni v 3. rade k jej úhrade, dňom nasledujúcim sa dostali žalovaní v 1. a 2. rade do omeškania s plnením tohto svojho peňažného záväzku (solidárneho) voči žalobkyni v 3. rade. Súd podotýka, že deň podania žaloby je nepochybne dňom nasledujúcim po vzniku predmetnej nemajetkovej ujmy žalobkyni v 3. rade a pokiaľ žalobkyňa v 3. rade uplatňovala úrok z omeškania počnúc dňom podania žaloby, t.j. neskôr ako jej patrí, súd jej požiadavke vyhovel, nemohol jej priznať viac, nakoľko je viazaný žalobným návrhom žalobcu v zmysle § 216 ods. 1 CSP. Výška úroku z omeškania je v súlade s ustanovením § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.

18. Uplatnený nárok žalobkyne v 3. rade na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10.000,- eur. Súd zistil z výsluchu žalobkyne v 4. rade, že zosnulá bola jej matka. Mali kamarátsky vzťah. Bola jej vzorom v tom, ako sa starala o domácnosť. Trávili spolu veľa času, chodili spolu nakupovať. Aj keď sa stala predmetná

tragická udalosť, boli spolu nakupovať. S matkou žila v spoločnej domácnosti, pokiaľ sa neodsťahovala počas vysokej školy, kde jeden čas v Bratislave aj pracovala. Po návrate z Bratislavy sa už nevrátila do spoločnej domácnosti s rodičmi, lebo s manželom bývali u jej svokrovcov. Mamka ich učila, ako sa starať o domácnosť, učila ich variť, udržiavať si poriadok a udržiavať si dobré rodinné vzťahy aj do budúcnosti. So zosnulou chodili spolu na výlety, na záhradku, na dovolenky, všetky oslavy, či už to boli narodeniny, meniny, deň detí, všetky trávili spolu, navštevovali sa. Keď mala choré deti, vždy jej mama prišla pomôcť, poradila jej. Ona mala školu blízko jej práce - cirkevné gymnázium, mama pracovala v domove dôchodcov na Riadku, čiže keď mala voľno, zbehla ku nej rýchlo, tiež ráno šli spolu na autobuse, žalobkyňa v 4. rade do školy, mama do práce. Jej deti navštevovali materskú školu vedľa práce zomrelej, čiže niekedy chodila pozrieť deti, keď sa vonku hrali. Potom, keď po práci išla domov, niekedy sa zastavila u nich, doniesla pečivo deťom. Keďže bola pri matke, keď sa to stalo, večer musí vždy mať zapnutý televízor alebo rádio, lebo bez toho by nezaspala, lebo to stále má pred očami. Musí si dávať homeopatiká na úzkosť a napätie, musí užívať magnézium a bylinné čaje na upokojenie. Súd má za to, že nepochybne žalobkyňa v 4. rade trpí následkom náhlej a nečakanej straty svojej matky psychickou bolesťou, s matkou mala veľmi blízky vzťah. Hoci počas štúdia na VŠ sa odsťahovala zo spoločnej domácnosti a následne po skončení VŠ sa už nevrátila do spoločnej domácnosti – išli bývať s manželom ku svokrovcom, často boli spolu v osobnom kontakte, a to osobitne s prihliadnutím ku skutočnosti blízkosti zamestnania zosnulej a školy žalobkyne v 4. rade, resp. MŠ detí žalobkyne v 4. rade – spoločné nákupy, spoločná cesta do práce, resp. do školy pomoc pri chorých deťoch, návštevy z práce, t.j. počas bežných pracovných dní, ale aj spoločné výlety, dovolenky, oslavy, trávenie času na záhradke v rámci oddychu. Spomína, ako ju zosnulá matka viedla, ako aj ostatných súrodencov, starať sa o domácnosť a udržiavať si dobré rodinné vzťahy. Spomína na ňu aj so svojou dcérou, t.j. vnučkou zomrelej, ako jej spievala uspávanku, vyjadrila ľútosť , že vnúčatá nemôžu ísť tráviť prázdniny k starým rodičom. Aj v čase tragickej udalosti bola so zosnulou matkou, z tohto dôvodu má problémy so zaspávaním, táto udalosť sa jej stále pred očami premieta. Pociťuje úzkosti a napätie. Aj v rámci svojej výpovede ešte stále žalobkyňa prežívala smútok za zomrelou matkou, keď o nej rozprávala, rozplakala sa. Uvedené nasvedčuje, že ani po uplynutí doby cca 14 mesiacov nie je vyrovnaná s tragickou a náhlou smrťou matky, prežíva to ťažko, jej vyjadrenia o problémoch so zaspávaním sú vierohodné vzhľadom na tento mimoriadne negatívny zážitok. A bez ohľadu na skutočnosť, že nepožiadala o odbornú pomoc, napr. klinického psychológa, psychoterapeuta, je zrejmé, že touto tragickou stratou matky je traumatizovaná. Aj na základe toho súd usudzuje na silnú intenzitu vzťahu medzi nimi a na závažnosť neoprávneného zásahu do jej práva na rodinný a súkromný život spôsobený pri uvedenej dopravnej nehode, ktorý jej nepochybne spôsobil nemajetkovú ujmu závažného rozsahu. Súd má za to, že vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti táto ujma žalobkyne v 4. rade je v porovnaní s ujmou vzniknutou žalobcovi v 1. rade (manžel) významne nižšia, nakoľko ide o inú úroveň vzťahu medzi matkou a dospelým dieťaťom, ktoré už má svojho partnera ako medzi manželmi, avšak aj tak vysoká a v porovnaní so žalobkyňou v 3. rade je vyššia, a to práve na blízkosť vzťahu zosnulej so žalobkyňou v 4. rade, čo sa prejavovalo v ich bežných životoch, ako aj s prihliadnutím na pretrvávajúcu traumu u nej z tragickej udalosti, pri ktorej stratila matku a ktorej bola svedkom. Súd vzhľadom na rozhodovaciu prax súdov v tejto otázke (príkladmo označené vyššie) vyčíslil primeranú výšku nemajetkovej ujmy v peniazoch pre žalobkyňu v 4. rade na sumu 9.000,- eur a v tejto výške žalobkyni v 4. rade nemajetkovú ujmu voči žalovaným v 1. a 2. rade priznal s tým, že žalovaní sú povinní uhradiť túto sumu žalobkyni v 4. rade spoločne a nerozdielne v zmysle § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a to spolu s úrokom s omeškania vo výške 5% ročne z uvedenej sumy odo dňa podania žaloby, t.j. odo dňa 23.12.2022 do zaplatenia, nakoľko tým že zo strany žalovaných v 1. a 2. rade nedošlo momentom vzniku nemajetkovej ujmy žalobkyni v 4. rade k jej úhrade, dňom nasledujúcim sa dostali žalovaní v 1. a 2. rade do omeškania s plnením tohto svojho peňažného záväzku (solidárneho) voči žalobkyni v 4. rade. Súd podotýka, že deň podania žaloby je nepochybne dňom nasledujúcim po vzniku predmetnej nemajetkovej ujmy žalobkyni v 4. rade a pokiaľ žalobkyňa v 4..rade uplatňovala úrok z omeškania počnúc dňom podania žaloby, t.j. neskôr ako jej patrí, súd jej požiadavke vyhovel, avšak nemohol jej priznať viac, nakoľko je viazaný žalobným návrhom žalobcu v súlade s ustanovením § 216 ods. 1 CSP. Výška úroku z omeškania je v súlade s ustanovením § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.

19. Uplatnený nárok žalobkyne v 5. rade na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10.000,- eur. Súd zistil z výsluchu žalobkyne v 5. rade, že zosnulá bola jej matka. S matkou mali vždy dobrý vzťah a keď sa stala aj ona matkou, tak ju v mnohých veciach pochopila, vždy keď mala nejaký problém či už s deťmi alebo s varením, tak volala mame a nikdy to neskončilo len pritom, vždy potom volali spolu minimálne hodinu. Okrem toho sa stretávali všetci súrodenci spolu s rodičmi a potom už aj s vnúčatami. Matka im všetkým

veľmi chýba, aj vnúčatám, ju sa nedalo nemilovať, bola úžasný človek. Zomrela na narodeniny jej dcéry, ktorá povedala, že to bola najlepšia babina na svete. Žili v spoločnej domácnosti, pokiaľ chodila na VŠ, bolo to cca do 25. roku jej života. Poukázala, že žila v socializme a vtedy bola núdza, ale oni nikdy nemali núdzu, aj vďaka mamine, aj vďaka otcovi, ktorí sa vždy o nich skvele postarali. Chodili spolu ako rodina na výlety, na podnikové chaty. Okrem toho mamina pochádzala zo 6 súrodencov, aj s týmito sa stretávali. Mama jej veľmi pomáhala so starostlivosťou o deti. Keď mala vlastné deti pochopila, ako sa o nich bála, čo to všetko vyžaduje, bola jej veľkou oporou a keď mala nejaký problém, vždy jej volala. Podľa vyjadrenia žalobkyne v 5. rade ťažko sa žije bez nej. V tejto situácii je jej veľkou oporou manžel, ale doma je na čajoch. Napokon súd má za to, že taktiež žalobkyňa v 5. rade trpí následkom náhlej a nečakanej straty svojej matky psychickou bolesťou, s matkou mala veľmi dobrý vzťah. Stratu matky prežíva ťažko, ťažko sa jej o tom pred súdom hovorí. Zo spoločnej domácnosti odišla po skončení VŠ. Zomrelá matka jej veľmi pomáhala so starostlivosťou o deti, žalobkyňa sa vyjadrila, že až vtedy, keď mala vlastné deti pochopila, čo všetko znamená materstvo. Súd má za to, že následkom tohto poznania žalobkyne v 5. rade ich vzťah dostal inú kvalitu. Veľmi všetkým chýba, zvykli tráviť čas spolu celá rodina, t.j. súrodenci so svojimi rodinami a ich rodičia na chate, na dovolenkách, na výletoch. Súd má za to, že vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti vzniknutá ujma u žalobkyne v 5. rade je v porovnaní s ujmou vzniknutou žalobcovi v 1. rade (manžel) významne nižšia, nakoľko ide o inú úroveň vzťahu medzi matkou a dospelým dieťaťom, ktoré už má svoju rodinu ako medzi manželmi a súd má za to, že je porovnateľná s ujmou vzniknutou žalobkyni v 3. rade, nakoľko obe boli v čase smrti matky samostatné, mali vytvorené vlastné rodiny, nežil v spoločnej domácnosti so zomrelou matkou, ale mali medzi sebou veľmi dobre vzťahy, boli v úzkom kontakte. Súd vzhľadom na rozhodovaciu prax súdov v tejto otázke (príkladmo označené vyššie) vyčíslil primeranú výšku nemajetkovej ujmy v peniazoch pre žalobkyňu v 5. rade na sumu 8.000,- eur a v tejto výške žalobkyni v 5. rade nemajetkovú ujmu voči žalovaným v 1. a 2. rade priznal s tým, že žalovaní sú povinní uhradiť túto sumu žalobkyni v 5. rade spoločne a nerozdielne v zmysle § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a to spolu s úrokom s omeškania vo výške 5% ročne z uvedenej sumy odo dňa podania žaloby, t.j. odo dňa 23.12.2022 do zaplatenia, nakoľko tým že zo strany žalovaných v 1. a 2. rade nedošlo momentom vzniku nemajetkovej ujmy žalobkyni v 5. rade k jej úhrade, dňom nasledujúcim sa dostali žalovaní v 1. a 2. rade do omeškania s plnením tohto svojho peňažného záväzku (solidárneho) voči žalobkyni v 5. rade. Súd podotýka, že deň podania žaloby je nepochybne dňom nasledujúcim po vzniku predmetnej nemajetkovej ujmy žalobkyni v 5. rade a pokiaľ žalobkyňa v 5. rade uplatňovala úrok z omeškania počnúc dňom podania žaloby, t.j. neskôr ako jej patrí, súd jej požiadavke vyhovel, avšak nemohol jej priznať viac, nakoľko je viazaný žalobným návrhom žalobcu v súlade s ustanovením § 216 ods. 1 CSP. Výška úroku z omeškania je v súlade s ustanovením § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.

20. Súd ustálil, že v rodine zomrelej A. B. boli medzi jej členmi veľmi pevné väzby, bola to riadne fungujúca rodina, v rámci ktorej členovia vzájomne si pomáhali a podporovali sa, trávili spolu čas, riešili otázky bežného života a prežívali spolu okamihy pri príležitosti osláv či dovoleniek. Zomrelá spolu so svojim manželom zabezpečila výchovu a starostlivosť o ich 4 deti a následne, keď sa osamostatnili, pomáhali im naďalej, napr. starostlivosťou o vnúčatá, radami ohľadom vedenia domácnosti, výchovy o vnúčatá. Obaja manželia zamerali svoje celoživotné úsilie na vybudovanie a udržanie rodiny. Neoprávneným zásahom do ich práva na súkromný a rodinný život tieto väzby sa pretrhli a celá rodina prežíva smútok za zomrelou a prázdnotu, chýba im, žije sa im bez nej ťažko. Nie je možné ani predpokladať či vôbec a kedy sa s touto stratou žalobcovia v 1. až 5. rade vyrovnajú.

21. Súd dodáva, že žalovaní v 1. a 2. rade boli zaviazaní k úhrade uvedených peňažných súm nemajetkovej ujmy jednotlivým žalobcom v 1. až 5. rade spoločne a nerozdielne, nakoľko u žalovaného v 1. rade je povaha plnenia titulom uzavretej poistnej zmluvy zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla žalovaným v 2. rade na jeho motorové vozidlo a u žalovaného v 2. rade je povaha plnenia titulom zodpovednosti za spôsobenú nemajetkovú ujmu, a to oboje v súvislosti s predmetnou dopravnou nehodou, následkom ktorej došlo k usmrteniu manželky, resp. matky žalobcov v 1. až v 5. rade. Súd poukazuje, že nemôže to byť plnené žalobcom v 1. až 5. rade duplicitne, pokiaľ teda dôjde k úhrade jedným zo žalovaných v 1. a 2. rade, tak už záväzok sa považuje za splnený, zanikne v súlade s ustanovením § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

22. Preto súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku, keď žalobu čo do základu považoval za plne dôvodnú a čo do výšky nad rámec priznaných súm nemajetkovej ujmy pre jednotlivých žalobcov v 1. až 5. rade na základe úvahy súdu bolo nutné žalobu zamietnuť ako nedôvodnú.

23. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP tak, že zaviazal žalovaných v 1. a 2. rade k náhrade trov konania jednotlivých žalobcov v 1. až 5. rade v rozsahu 100% spoločne a nerozdielne, nakoľko žalobcovia v 1. až 5. rade boli v tomto spore pri uplatňovaní svojich nárokov voči žalovaným v 1. a 2. rade v celom rozsahu úspešní. Podľa ustálenej judikatúry zásadu úspechu vo veci (§255 CSP) treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. Rovnako odborná otázka posudzovaná znalcom môže presahovať možnosti strany sporu, ktorá napríklad výšku škody „iba“ odhaduje. Aj tu je primárny fakt, že škoda bola spôsobená, jej výška nasleduje (napr. rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 1Co/125/2017). Vzhľadom na uvedené žalobcov v 1. až 5. rade bolo nevyhnutné považovať za plne procesne úspešných, keďže mali plný úspech čo do uplatneného základu nároku a súčasne výška plnenia vyplývajúca z tohto ich procesného úspechu závisela výlučne od úvahy súdu. Na základe toho v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd priznal žalobcom v 1. až 5. rade právo na plnú náhradu trov konania, avšak iba z prisúdenej sumy.

Podľa § 262 ods.1,2 CSP:
(1) O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.
(2) O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti rozsudku súdu prvej inštancie možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš písomne v 3 vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods.1,2 CSP) - a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje, e) podpis, a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania - uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods.1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods.3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na uskutočnenie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.